

PERLROTT CSABA VILMOS (1880-1955)**Veresvíz, 1929**

Olaj, vászon, 73,5x92 cm

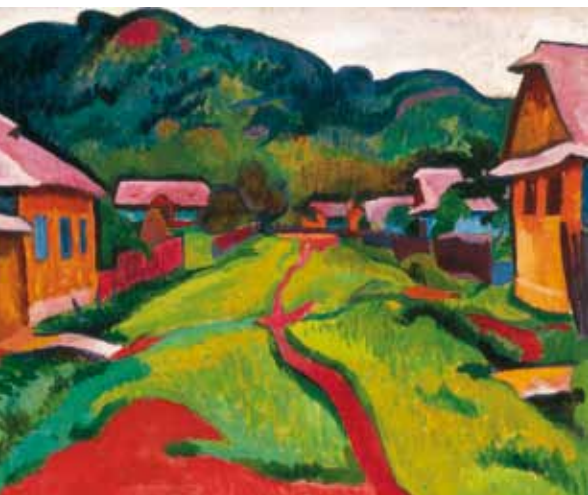
Jelezve jobbra lent: Perlrott Csaba NB 929

Kezdő ár: 8 000 000 Ft / 25 397 EUR

Becsérték: 15 000 000 – 20 000 000 Ft

Estimated value: 47 619 – 63 492 EUR

Veresvízi bányatelep

Bornemisza Géza:
A Veresvíz utca Nagybányán, 1910 körül,
magántulajdon**PROVENIENCIA:**

- korábban Paunz Imre tulajdonában (1989)

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA:

- Perlrott Csaba Vilmos emlékkiállítás.
Szekszárdi Művészetek Háza, Szekszárd, 1989. június 29. - szeptember 25.
katalógus: szám nélkül

AUKCIONÁLVA:

- BÁV 25. árverés, 191. tétel

Perlrott Csaba Vilmos 1924-ben tért vissza önkéntes emigrációjából Magyarországra. Ezt követően az Andrássy úton bérelt műtermet. Még ebben az évben felkereste Nagybányát, s nosztalgiával fedezte fel tanulóéveinek helyszíneit. Minden bizonnyal színvilágának szinte változatlan jellege vezethette vissza a festőt az erdélyi kisvárosba, hogy még legalább egy évtizedig adjon témát tájképfestészete számára ez a vidék. *„Anyira ez a színskála él bennem, hogy sokszor röghöz kötöttségnek is érzem elevenségét.”* - írja egy helyütt. A jellegzetes templomtornyok, a Veresvíz utca, a Zazar patak, Kereszthegy mind olyan motívum, melyben korábbi, a németországi időszakában készült tájképciklusának zökkenőmentes folytatását láthatta meg a festő.

Az évenként megismétlődő nagybányai tartózkodások ugyanakkor visszarendeződést is eredményeztek Perlrott festészetében. Visszatérést a pályakezdés természet közele, az ember és a táj viszonyára reflektáló szemléletéhez. Akárcsak a Gresham-kör festői számára, a táj és az ember bensőséges, intim viszonya válik legfontosabb témájává, annak ellenére, hogy Perlrott képein továbbra sem látunk emberi alakokat. Festményein azonban rendre ott érezhetjük az ember keze munkáját, a város vagy falu mikroklímájában burkoltan jelen lévő, dolgukat végző kezek hétköznapi tevékenységének jegyeit. Ez a fajta líraiság válik egyik meghatározó elemévé kései tájképeinek, igaz ez a karakter, majd csak szentendrei korszakától válik igazán meghatározóvá piktúrájában 1934-től.

A Veresvíz utcát két ízben is megörökítette Perlrott. A kép előterében a patak medrét követő érc színezte út kanyarog a háttér mélyzöld tömege, a Morgó, Dongás és Kőalja hegyvonulata felé. A kompozíciót a Perlrottra oly jellemző árnyalatokban gazdag kék ég zárja le. A perspektivikusan szűkülő – egykor a Lu bányához vezető – utca két oldalát pedig élénk színű, apró bányásházak szegélyezik.

A Veresvíz a környéken szívesen megtelepedő festők egyik kedvelt motívuma volt. A téma talán legismertebb feldolgozását Bornemisza Géza 1910 körül festett, *A Veresvíz utca Nagybányán* című képe jelenti, mely hasonló, de némileg leegyszerűsítettebb tér szerkezetével még a neós mozgalom színekre hangolt komponálási gyakorlatát követte. Perlrott Bornemiszától eltérően kissé oldalra tolta a kép látószögét s ezzel új motívumot, egy kis fahidat emelt be a kompozícióba. A Bornemisza által használt tölcse szerű, a néző felé nyitott kompozíciós szerkezet ezzel egy zárt, háromszög alakú sémát kapott. Festőileg gátat szabva a színek szabad áramlásának, a szerkesztettség és a konkrétabb meghatározottság dominál a képen. Ahogy Benedek Katalin, a festő monográfiusa fogalmaz: *„Ösztönös festőiség és tudatos szintetizálás él egymás mellett”* e képen.

Kaszás Gábor

